

Kamperen op het ritme van de boerderij

Contact met burger belangrijk onderdeel van biologisch-dynamisch bedrijf Ter Linde

Recreatie is op biologisch-dynamisch bedrijf Ter Linde in Oostkapelle geen neventak. Integendeel, in de rijke geschiedenis van deze bijzondere boerderij is het contact met de burger altijd een belangrijk onderdeel van bedrijfsvoering geweest. De camping, boerderijwinkel en het restaurant mogen rekenen op een groot aantal vaste klanten. „Het lijkt soms net een kleine gemeenschap.”

Het is nog stil in Zeeland. Een auto met een Duits nummerbord en een voorbijzovende caravan zijn de voorlopers van de grote zomerdrukke. Een van de plekken waar de vermoeide toerist een tent kan opzetten is op het gemengde biologisch-dynamisch bedrijf Ter Linde in het Zeeuwse Oostkapelle.

Het bedrijf is in 1926 opgezet en is daarmee het oudste biologisch dynamische bedrijf in Nederland. De oude Zeeuwse boerenschuur met de rode dakpannen is het middelpunt van de onderneming. Het bedrijf Ter Linde rust op drie poten: Ter Linde Akkerbouw, Loverendale Ter Linde Vee (melkveehouderij met kaasmakerij) en Ter Linde Recreatie. Deze laatste tak bestaat uit een camping, eetlokaal en een boerderijwinkel.

Gemengd biologisch-dynamisch bedrijf Ter Linde bouwt de recreatie-activiteiten stap voor stap op, vertelt Martine Wensink. „Het past goed bij onze filosofie om mensen in contact te brengen met het leven op de boerderij.”

VERSTERKEN

„De drie takken van Ter Linde Recreatie zijn ondernemingen binnen een onderneming”, vertelt Martine Wensink, verantwoordelijk voor deze tak op Ter Linde. Volgens goed gebruik in de biologisch-dynamische bedrijfsvoering kunnen de verschillende onderdelen op het bedrijf elkaar versterken. „Een goede band met de burger is altijd een belangrijk onderdeel van Ter Linde geweest”, vertelt akkerbouwer

Maarten Guepin, die al meer dan twintig jaar op het bedrijf werkt. „Het is voor ons niet meer dan logisch om de mensen te laten kennismaken met ons bedrijf.”

De andere ondernemingen op het bedrijf profiteren ook van de recreatietak. In de winkel verkopen ze de eigenge maakte Zeelandkaas, evenals producten afkomstig uit de akkerbouw, zoals aardappelen, pastinaken en pompoenen. „Het zijn geen grote hoeveelheden, maar het geeft voldoening, als mensen positief reageren op je producten”, merkt Guepin op.

LASTIGE WINTER

Jaarlijks bezoeken zo'n 4000 mensen Ter Linde. „Veel klanten komen af op de natuurvoedingswinkel”, weet Wensink. Die is van mei tot oktober geopend van dinsdag tot en met zaterdag. In de winter is de winkel beperkter open, voornamelijk voor de vaste klanten uit de regio. De camping telt vijftien plaatsen en een overnachting kost 25 euro per plaats, exclusief toeristenbelasting. Er mogen maximaal acht personen op één plaats. Per jaar overnachten er ongeveer zo'n 600 gasten op de camping. Het eetlokaal is van Pasen tot oktober in het weekend en in schoolvakanties geopend.

Een van de uitdagingen van de recreatietak ligt in het rendabel maken van de wintermaanden, vertelt Wensink. „In de winter blijven we onze vaste kosten houden, maar zijn de inkomsten laag.” Om dat op te vangen, begon ze met het organiseren van buffetten en workshops. Verder doet Wensink er diverse taken erbij, zoals de administratie bijhouden voor andere ondernemingen binnen Loverendale Ter Linde. Daarmee wordt het hele jaar rond toch een klein deel van het inkomen verdiend.

Het vinden van seizoenarbeiders is niet altijd even gemakkelijk, omdat Ter Linde toch wat in een uithoek ligt. Maar ook hier helpen de ondernemingen elkaar. Onderling kunnen ze schuiven met arbeid, als dat nodig is.

Het investeren in de ondernemingen gaat stap voor stap. Er moet geld worden verdiend, voordat er wat kan worden uitgegeven, zo luidt het motto op Ter Linde. „Zo is het ook

Gemengd biologisch-dynamisch bedrijf Ter Linde

Boerderij Ter Linde bestaat dit jaar 85 jaar. Het is onderdeel van Loverendale, een stichting waaronder enkele biologisch-dynamische bedrijven vallen. Ter Linde bestaat uit een veehouderijbedrijf met zeventig gehoorde melkkoeien en bijbehorend jongvee. Dit jongvee graast op de Wilhelminahoeve in het Zeeuwse Sint Philipsland. Alle melk verwerkt Ter Linde tot kaas.

Daarnaast is er een akkerbouwbedrijf van ruim 50 hectare waar aardappelen, pastinaken, knolselderij, suikerbieten, cichorei, rode biet, pompoenen en gras/klover worden geteeld. Een klein deel van de producten wordt afgezet via de boerderijwinkel op Ter Linde en aan regionale afnemers. Het grootste deel vindt zijn weg naar de groothandel. BD-landbouw is een bijzondere vorm van biologische landbouw, waarin bodemvruchtbaarheid en versterking van de natuurlijke groei centraal staan.

gegaan bij het opzetten van de recreatietak”, legt Guepin uit. „We zijn begonnen met de winkel. De camping is ontstaan, omdat veel mensen het leuk vonden op ons bedrijf te overnachten.

Ook kwamen er vragen over het verzorgen van werkwegen voor vrijeschoolklassen. De kinderen komen een weekje kamperen bij ons en werken 's ochtends mee in de verschillende bedrijfstakken. Nadat de camping zo'n vijftien jaar geleden was opgezet, kwam er ruimte voor een restaurant.”

Van subsidies voor het opzetten van recreatieactiviteiten maakt Ter Linde nauwelijks gebruik. „We werken met de middelen die we hebben”, zegt Wensink nuchter. „Als iets nog niet is zoals het moet zijn, leggen we dat gewoon uit aan de gasten. Iedereen heeft daar begrip voor.”

Zo verbeteren ze bijvoorbeeld het interieur van het eetlokaal stap voor stap. Belangrijk uitgangspunt is dat een activiteit goed moet opleveren. Dan komt er weer ruimte voor iets nieuws.

Ter Linde mag zich verheugen op redelijk veel vaste klanten. Een aanzienlijk deel van bezoekers heeft affiniteit met de biologisch-dynamische werkwijze van het bedrijf. Maar belangrijker nog is dat de recreatietak geïntegreerd is met andere bezigheden op de boerderij.

„We vragen bijvoorbeeld de gasten om vanaf tien uur 's avonds stil te zijn”, zegt Wensink. „Om zes uur in de morgen begint hier het leven weer.” Dat heeft als gevolg dat er 's morgens vroeg al bezoekers bij de koeien gaan kijken. „De campinggasten draaien eigenlijk mee op het ritme van de boerderij”, lacht Wensink.

Omdat de bezoekers onderdeel uitmaken van het draaiende bedrijf, ontstaat er ook een verbinding tussen de gasten onderling. „We merken dat veel mensen gerust een dagje op het bedrijf blijven om met elkaar te praten en gezamenlijk te eten”, licht Wensink toe. „De kinderen hebben hier volop de ruimte om met elkaar te spelen. Het lijkt soms net een kleine gemeenschap.”

OPTIMALISEREN

De toekomstplannen bestaan vooral uit optimaliseren. De huidige activiteiten kunnen verbeterd worden of uitgebreid, vindt Wensink. Er ligt een aanvraag bij de gemeente voor uitbreiding van het aantal campingplaatsen naar 25. Verder wordt het interieur van het eetlokaal beter ingericht en verdient de boerderijwinkel een prominentere plek op het bedrijf. Ook ligt er een aanvraag om een oplaadpunt voor elektrische fietsen op het bedrijf te installeren. Ter Linde is namelijk onderdeel van diverse fietsroutes.

Tot een aantal jaren geleden maakten tuinbouw en zorg ook onderdeel uit van Ter Linde. In de toekomst zouden die takken er weer prima bij passen, vindt Guepin. Dat maakt het bedrijf nog meer divers en de vraag naar verse groenten is groot. Het vinden van een goede tuinbouwondernemer blijkt tot dusver een lastige opgave.

Op Ter Linde komen ook veel verzoeken voor rondleidingen binnen. „Tot op heden doen we dat eigenlijk vaak belangeloos, maar in de toekomst willen we dat toch wat commerciëler gaan aanpakken”, zegt Guepin. „Mensen hebben belangstelling voor onze manier van werken en wij willen het graag uitdragen. En als we daar dan ook nog iets mee verdienen, dan is die cirkel ook weer rond.”

